

Adopția în proiectul legii privind parteneriatul civil

PRO VITA București (www.asociatiaprovita.ro) este o organizație independentă care își propune promovarea

unei culturi a vieții, bazate pe respectul pentru demnitatea umană și drepturile omului. PRO VITA (București) își urmărește obiectivele prin educație, cercetare și consiliere juridică și litigii precum și prin asistență umanitară și advocacy. PRO VITA (București) este membră asociată a SALLUX (fosta Fundația pentru Politici Creștine în Europa). Ne numărăm printre organizațiile consultate în procesul legislativ intern și am intervenit în diverse litigii pe lângă instanțele naționale sau internaționale, inclusiv pe lângă Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Deși proiectul legii parteneriatului civil¹ interzice cu totul adopțiile pentru partenerii de același sex, apreciem că această interdicție este una „de formă”, fiind evident

---

¹ Aprecierile de mai jos au ca bază proiectul de lege privind parteneriatul civil, publicat pe website-ul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Cel de al doilea proiect, promovat din câte înțelegem din presă de partidele de guvernare, nu este încă public azi 12.10.2018 și nici nu cunoaștem care va fi forma de compromis între cele două, dacă va exista vreuna. Din câte se pare, dacă proiectul CNCD permite adopțiile doar pentru

discriminatorie în contextul juridic actual. Interdicția nu va rezista unui minim control de constituționalitate ori convenționalitate și va fi abandonată, astfel cum este de fapt și intenția ascunsă a inițiatorilor și așa cum o dovedește experiența din alte țări.

Astfel, deși proiectul de lege privind parteneriatul civil, în forma propusă de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării le interzice (art. 14 alin. 8) adopția partenerilor de același sex, notăm că totuși art. 6 alin. 2 lit. c) din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției prevede posibilitatea, pe cale de excepție, a adopției împreună, succesivă, de către persoane aflate în concubinaj:

„(2) Cu toate acestea, o nouă adopție poate fi încuviințată atunci când: [...]

c) copilul adoptat are un singur părinte, necăsătorit, iar acesta se află într-o relație stabilă și conviețuiește cu o persoană de sex opus, necăsătorită, care nu este rudă cu acesta până la gradul al patrulea, și declară prin act autentic notarial că noul adoptator a participat direct și nemijlocit la creșterea și îngrijirea copilului pentru o perioadă neîntreruptă de cel puțin 5 ani.”

Plecând de la aceasta situație prevăzută de lege, înseamnă că și partenerii din uniunea consensuală pot fi la fel de capabili, dacă nu chiar mai capabil să adopte împreună; altfel s-ar produce o evidentă discriminare, sancționabilă de către Curtea Constituțională sau de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului sub art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, între persoanele angajate în uniuni consensuale și concubini în ce privește posibilitatea adopției.

Iar faptul că art. 14 alin. 7 din proiectul de lege amintit acordă explicit dreptul adopției copilului biologic al celuilalt partener, de sex opus, nu este decât un argument suplimentar că adopția în cazul parteneriatelor între persoane de sex opus este posibilă. Dacă nu ar fi acceptată direct adopția împreună, simultană de către parteneri, se poate ajunge la acest rezultat și prin aplicarea adopției împreună, succesivă, conform celor arătate mai sus.

Așadar, într-o asemenea interpretare a cadrului legal existent, ar fi posibilă adopția pentru partenerii de sex diferit aflați în uniune consensuală, astfel cum este aceasta propusă de CNCD.

Mai departe, apreciem că interdicția la adopție pentru partenerii civili de același sex, prevăzută de art. 14 alin. 8, este stipulată exclusiv de formă, fiind previzibil că va fi în viitor abrogată, după ce fie Curtea Constituțională fie Curtea Europeană a Drepturilor Omului se vor pronunța cu privire la existența unei situații de discriminare față de partenerii civili de sexe opuse.

---

cuplurile heterosexuale aflate în uniune consensuală, cel de-al doilea le exclude cu totul. Încercăm să abordăm ambele aspecte în rândurile de mai jos.

Spre exemplificare, arătăm cauza CEDO *X contra Austriei* (no. 19010/07), în care Curtea a dispus explicit:

„153. În concluzie, Curtea constată că a fost încălcat art. 14 din Convenție coroborat cu art. 8 atunci când situația reclamantelor este comparată cu aceea a unui cuplu format din persoane de sexe diferite necăsătorite în cadrul căruia unul dintre parteneri dorește să adopte copilul celuilalt.”

Deci, amintita interdicție devine, evident, discriminatorie în contextul juridic al actului normativ precizat.

O altă observație este aceea că prin interdicția la adopție a persoanelor de același sex aflate în uniunea consensuală, CNCD recunoaște **implicit** că acest gen de relații **nu sunt compatibile** cu creșterea și educarea copiilor. Este o declarație clară, chiar dacă scopul său ar fi pur formal și chiar dacă autorii proiectului de lege nu au detaliat motivul interdicției – apreciem însă că este fie un reflex al condiției garanției de moralitate a situației solicitantului necesară în adopție (art. 2 lit. e din Legea nr. 273/2004), fie chiar al certificării „lipsei de evoluție” în concepția societății românești a unei asemenea posibilități de adopție pentru astfel de relații.

Așadar, prin modul în care este formulată soluția legislativă propusă, autorii arată explicit, chiar dacă, repetăm, *doar de formă*, incongruența în România a parteneriatelor civile între persoane de același sex cu creșterea și educarea copiilor.

Noi considerăm însă că, de fapt, ar trebui să se aplice art. 462 alin. 1 din Codul Civil, care interzice total adopțiile simultane ori consecutive, cu excepția cazului în care respectivele persoane sunt soți. Acest articol ar trebui să prevaleze în fața art. 6 alin. 2 lit. c din Legea nr. 273/2004, și să se ia în considerare **o abrogare implicită a ultimului**. Astfel, acea situație nu ar putea fi în vreun fel asimilată sau interpretată „a majori ad minus”.

Ne pronunțăm, ca principiu, împotriva oricăror adopții la parteneriatele civile; prin natura lor, aceste aranjamente juridice nu se bucură de stabilitatea optimă creșterii și educării copiilor și nici nu întrunesc condițiile morale solicitate de art. 461 Cod Civil pentru încuviințarea adopției.

„Teama” de stabilitate și certitudine, virtual viageră, este cea ce determină unele cupluri să agreeze concubinajul/parteneriatul civil în locul căsătoriei, tocmai pentru ușurința cu care poate fi desființat un contract civil și pentru frivolitatea relației; or, tocmai această volatilitate este dăunătoare mediului necesar de creștere al copiilor.

De aceea considerăm că parteneriatul civil între persoane de sexe diferite, deși este o relație din care pot *rezulta copii*, totuși nu constituie un mediu optim pentru a fi acceptată *adoapția copiilor*.

Reamintim că în materia adopției se aplică principiul, recunoscut la nivel internațional, conform căruia interesul superior care trebuie tutelat este cel al copilului, partea cea mai slabă, actul adopției neputând face obiectul satisfacerii vreunei dorințe sau aspirații a adulților (așadar, nu există ceea ce în mod curent s-ar putea numi „dreptul adulților de a avea copii” ci doar „dreptul copilului la o familie”).

București, octombrie 2018